श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर्, २०१८

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम्, सत्र-१	**प्रश्नपत्रम् – ५** (C.E.4.1.1- New & Old) पञ्चदशी (४-६ प्रकरणानि)	गुणाः - ७०
विषयः - सर्वदर्शनम् (ऐच्छिकम्)		
दिनाङ्कः - १९/१२/२०१८		समयः - ०२:०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ कस्यचिद् एकस्य श्लोकस्य यथाग्रन्थं व्याख्यां लिखत । **(०५)**

(१) चैतन्यं यदधिष्ठानं लिङ्गदेहश्च यः पुनः ।
चिच्छाया लिङ्गदेहस्था तत्सङ्घो जीव उच्यते ॥

(२) मैवं मांसमयी योषित्काचिदन्या मनोमयी ।
मांसमय्या अभेदेऽपि भिद्यते हि मनोमयी ॥

प्रश्नः २ कस्यचिदेकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) जीवसृष्टद्वैतस्य कथनं कुरुत ।

(२) ईशसृष्टिः न ज्ञानबाधकम् अपितु ज्ञानसाधकम् इति यथाग्रन्थं स्पष्टयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ कस्यचिदेकस्य श्लोकस्य यथाग्रन्थं व्याख्यां लिखत । **(०५)**

(१) चतुर्मुखेन्द्रदेवेषु मनुष्याश्वगवादिषु ।
चैतन्यमेकं ब्रह्मातः प्रज्ञानं ब्रह्म मय्यपि ॥

(२) स्वतश्चिदन्तर्यामी ते मायावी सूक्ष्मसृष्टितः ।
सूत्रात्मा स्थूलसृष्टैव विराडित्युच्यते परः ॥

प्रश्नः ४ कस्यचिदेकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं निबध्नीत । **(१०)**

(१) ''अहं ब्रह्मास्मि'' इति महावाक्यस्य अर्थं विवर्ण्य महावाक्यार्थविचारम् उपस्थायत ।

(२) चित्रपटदृष्टान्तेन परमात्मनः अवस्थाचतुष्ट्यं उपपादयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ कस्यचिदेकस्य श्लोकस्य यथाग्रन्थं व्याख्यां कुरुत । **(०५)**

(१) आनन्दमयकोशो यः सुषुप्तौ परिशिष्यते ।
अस्पष्टचित्स आत्मैषां पूर्वकोशोऽस्य ते गुणाः ॥

(२) सत्यं ज्ञानमनन्तं यद् ब्रह्म तस्मात्समुत्थिताः ।
खं वाय्वग्निज्योव्योषध्यन्नदेहा इति श्रुतिः ॥

प्रश्नः ६ कस्यचिदेकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) ईश्वरस्य जगत्कारणत्वं स्पष्टयत ।

(२) जगतः सृष्टिः कथं भवतीति ग्रन्थोक्तदिशा स्पष्टयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ कस्यचिदेकस्य श्लोकस्य यथाग्रन्थं व्याख्यां लिखत । **(०५)**

(१) यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते हृदयग्रन्थयस्त्विति ।
कामा ग्रन्थिस्वरूपेण व्याख्याता वाक्यशेषतः ॥

(२) जगच्चित्रं स्वचैतन्ये पटे चित्रमिवार्पितम् ।
मायया तदुपेक्ष्यैव चैतन्यं परिशेष्यताम् ॥

प्रश्नः ८ कस्यचिदेकस्य निबन्धात्मकम् उत्तरं निबध्नीत । **(१०)**

(१) भारतीयदर्शनेषु वेदान्तदर्शनस्य वैशिष्ट्यं वर्णयत ।

(२) ''ज्ञानदेव कैवल्यम्'' इति वेदान्तसिद्धान्तं स्पष्टयत ।

प्रश्नः ९ केषाञ्चन दशप्रश्नानाम् अतिलघूत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) पञ्चदशीकारः कः ?

(२) पञ्चदश्यां कति प्रकरणानि सन्ति ?

(३) पञ्चमप्रकरणस्य नाम किम् ?

(४) द्वैतं कतिविधम् ?

(५) पिता कति अन्नानि अजनयत् ?

(६) जगत् कस्य कार्यम् ?

(७) किं नाम महावाक्यम् ?

(८) ''तत्त्वमसि'' इति महावाक्यं कस्य वेदस्य ?

(९) ''अहं ब्रह्मास्मि'' इति महावाक्यं कस्य वेदस्य ?

(१०) षष्ठप्रकरणस्य नाम किम् ?

(११) सूक्ष्मसृष्टितः परमात्मा किं उच्यते ?

(१२) शारीरकभाष्यं केन लिखितम् ?

(१३) विद्या कतिविधा ?

(१४) अज्ञानस्य शक्तिः कतिविधा अस्ति ?

(१५) जीवस्य कति अवस्थाः भवन्ति ?

--oo--